

Dosarul nr. 3ra-1316/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Jomiru-Niculiță)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Afanasii,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Afanasii împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, Congresului Avocaților din Republica Moldova, Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea hotărârii Congresului Avocaților din 25 iunie 2011 și a hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților din 01 iulie 2011, constatarea netemeinicii refuzului Comisiei de licențiere a profesiei de avocat în partea ce ține de respingerea cererii de admitere în profesia de avocat, anularea hotărârii din 03 iunie 2016, obligarea admiterii în profesia de avocat și restituirea taxei achitate,

împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 05 august 2016, Oleg Afanasii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat solicitând de a considera neîntemeiat refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 03 iunie 2016 în partea ce ține de examinarea cererii sale, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat după înlăturarea stării de incompatibilitate, conform art.10 alin.(2), art. 11 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, recunoașterea ca fiind ilegală și abuzivă perceperea sumei de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accederea în profesia de avocat, obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-i restitui suma de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accederea în profesia de avocat.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 19 mai 2016 a depus cerere către Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica

Moldova, anexând actele prevăzute de lege, însă i s-a refuzat din motivul lipsei bonului de plată în sumă de 5000 de lei. Ulterior, la 20 mai 2016 după efectuarea plății respective, cererea a fost recepționată. Prin hotărârea din 03 iunie 2016 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova i s-a respins cererea de admitere în profesia de avocat, din motiv că nu întrunește condițiile art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002. Despre respingerea cererii a aflat din informația publicată pe pagina web: uam.md. Motivele exacte de respingere nu i-au fost aduse la cunoștință, iar în varianta publicată pe pagina web- lipsesc. Nefiind de acord cu hotărârea dată, la 28 iunie 2016 a expediat o cererea prealabilă conform art. 14 al Legii contenciosului administrativ, prin care a solicitat anularea hotărârii din 03 iunie 2016 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova, reexaminarea cererii din 20 mai 2016 cu emiterea unei hotărâri de admitere în profesia de avocat, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-i elibera licență pentru exercitarea profesiei de avocat după înlăturarea stării de incompatibilitate, conform art.10 alin.(2) și restituirea sumei de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accesarea în profesia de avocat. La 08 iulie 2016 cererea a fost respinsă, fără a fi invocat un temei ce a stat la bază.

Reclamantul a menționat că soluțiile emise pe caz sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece întrunește condițiile prevăzute de lege pentru a accede în profesia de avocat.

Referitor la impunerea achitării taxei în sumă de 5000 de lei, reclamantul a indicat că nu este clar pentru care servicii de studiere a materialelor a fost percepută. Această acțiune contravine legislației în vigoare, iar Comisia de licențiere nu este în drept de a imune solicitanților să achite această sumă cu riscul de a nu admite spre examinare și a nu examina cererea depusă. În opinia sa, sunt ilegale și neîntemeiate acțiunile de percepere a plății de 5000 de lei și hotărârea din 03 iunie 2016 a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat privind refuzul de a-l admite în profesia de avocat.

La 28 noiembrie 2016, Oleg Afanasii a depus cerere de reluare a cercetării judecătorești și suplinire a pretențiilor prin care a solicitat declararea ca fiind ilegală și anularea hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților în partea ce ține de instituirea de taxe pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, declararea ca fiind ilegală și anularea hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova în partea ce ține de instituirea taxei pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, de a considera neîntemeiat refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 03 iunie 2016 în partea ce ține de examinarea cererii sale, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat după înlăturarea stării de incompatibilitate, conform art.10 alin.(2), art. 11 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, recunoașterea ca fiind ilegală și abuzivă perceperea sumei de 5000 de lei,

achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accesarea în profesia de avocat, obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-i restitui suma de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accesarea în profesia de avocat.

Prin încheierea protocolară din 02 decembrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a reluat examinarea cauzei în fond.

La 13 februarie 2017, Oleg Afanasii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Congresului Avocaților din Republica Moldova, Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova solicitând anularea ca fiind ilegală a hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova în partea ce ține de instituirea taxei pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, anularea ca fiind ilegală a hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților în partea ce ține de instituirea de taxe pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în cadrul dezbaterilor judecătorești în cauza privind contestarea actelor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, reprezentantul Uniunii Avocaților din Republica Moldova a prezentat referința prin care a motivat legalitatea percepției sumei de 5000 de lei prin existența hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților și a hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova, anexând extrasul din hotărârea din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova. Din sursele disponibile nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de textul integral al actelor date, însă comparându-le cu legislația în vigoare, le consideră ilegale în partea ce ține de instituirea de taxe pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat. În contextul prevederilor art. 14 al Legii contenciosului administrativ, la 22 decembrie 2016 a depus o cerere prealabilă către Consiliul Uniunii Avocaților și Congresul Avocaților din Republica Moldova, prin care a solicitat anularea hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților și a hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova în partea ce ține de instituirea unei taxe. Termenul de examinare fiind 21 ianuarie 2017, însă nu a primit răspuns.

Reclamantul a afirmat că actele respective contravin legii și urmează a fi anulate. Or, în contextul prevederilor art. 38, art. 39 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, nu sunt prevăzute împuterniciri ale Consiliului Uniunii Avocaților de a stabili anumite taxe la examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat. La fel, nici în art. 36, art. 37 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 nu sunt prevăzute împuterniciri ale organului suprem al Uniunii Avocaților, Congresul Avocaților de a stabili anumite taxe la examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat. De altfel, Legea cu privire la avocatură nu prevede anumite taxe pentru examinarea cererii de admitere în profesia de avocat a persoanelor indicate în art. 10 alin.(2) din Lege. Perceperea taxelor de către Uniunea Avocaților prin organele reprezentative contravine art. 58, art. 132 din Constituția Republicii Moldova care prevăd că sunt interzise în domeniul public orice prestații, cu excepția celor stabilite prin lege.

Prin încheierea din 28 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cauzele civile au fost conexate pentru examinare într-o procedură.

La 20 aprilie 2017, Oleg Afanasii a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând declararea ca fiind ilegală și anularea hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților în partea ce ține de instituirea de taxe pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, declararea ca fiind ilegală și anularea hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din Republica Moldova în partea ce ține de instituirea taxei pentru examinarea cererilor de accesare în profesia de avocat a persoanelor indicate la art. 10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, de a considera neîntemeiat refuzul Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 03 iunie 2016 în partea ce ține de examinarea cererii sale, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-l admite în profesia de avocat cu eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat după înlăturarea stării de incompatibilitate, conform art.10 alin.(2), art. 11 alin.(1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, recunoașterea ca fiind ilegală și abuzivă perceperea sumei de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accesarea în profesia de avocat, obligarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova de a-i restitui suma de 5000 de lei, achitată în baza ordinului de încasare nr. 79 AU-1100 din 20 mai 2016 cu titlu de taxă pentru accesarea în profesia de avocat.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Afanasii împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, Congresului Avocaților și Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților din 25.06.2011, a hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților, constatarea netemeinicii refuzului Comisiei de licențiere a profesiei de avocat în partea ce ține de respingerea cererii de admitere în profesia de avocat, anularea hotărârii din 03 iunie 2016, obligarea admiterii în profesia de avocat și restituirea taxei achitate.

Prin decizia din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Oleg Afanasii și s-a casat parțial hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Oleg Afanasii împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, Congresului Avocaților și Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la anularea hotărârii din 25 iunie 2011 a Congresului Avocaților și a hotărârii din 01 iulie 2011 a Consiliului Uniunii Avocaților, constatarea netemeinicii refuzului Comisiei de licențiere a profesiei de avocat în partea ce ține de respingerea cererii de admitere în profesia de avocat, anularea hotărârii din 03 iunie 2016, obligarea admiterii în profesia de avocat și restituirea taxei achitate și în partea casată s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a recunoscut ca fiind ilegală perceperea de la Oleg Afanasii a sumei de 5000 de lei ca taxă pentru accesarea în profesia de avocat; s-a obligat Uniunea Avocaților din

Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat să restituie lui Oleg Afanasii taxa achitată în mărime de 5000 de lei; în rest a fost menținută hotărârea din 27 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond în mod just a respins cererea lui Oleg Afanasii de admitere în profesia de avocat. Or, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine starea de incompatibilitate la momentul depunerii cererii, iar prin lege, este interzisă admiterea în profesia de avocat a persoanelor incompatibile. Mai mult ca atât, art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură, prevede expres dreptul persoanelor care au activat în funcția de procuror pentru o perioadă de 10 ani, de a depune cerere privind admiterea în profesia de avocat în termen de 6 luni după eliberarea din funcție, adică după dispariția stării de incompatibilitate. Respectiv, prin actul administrativ contestat prin care apelantul nu a fost admis în profesia de avocat, acesta nu a fost privat de acest drept, nu i-a fost încălcat vreun drept, deoarece legea îi conferă apelantului dreptul de a solicita admiterea în profesia de avocat în termen de 6 luni după demisie.

De asemenea, instanța de apel a constatat că stabilirea taxei pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat este de competența exclusivă a Congresului. Materialele dosarului, însă nu denotă faptul că Congresul Avocaților ar fi stabilit anumite taxe pentru examinarea cererilor de admitere în profesie în baza art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură sau ar fi delegat această competență (atribuție) Consiliului. În speță, încasarea taxei de 5000 lei pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat, a fost stabilită prin Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților, contrar competenței stabilite de lege și statut. Or, conform art. 39 lit. o) din Legea cu privire la avocatură și art. 43 alin. (7) lit. o) din Statutul profesiei de avocat, Consiliul Uniunii Avocaților îndeplinește, în afară de atribuțiile prevăzute de lege și cele delegate de Congres.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de fond conform căreia Congresul avocaților, prin hotărârea din 25 iunie 2011 a delegat Consiliului competența de a stabili taxa pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat în baza art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură și respectiv, deoarece prin Hotărârea Congresului Avocaților din 25 iunie 2011, Consiliului Uniunii Avocaților i-a fost delegată aprobarea bugetului Uniunii Avocaților, ceea ce constituie o altă atribuție distinctă decât cea de stabilire a cuantumului taxei pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat și anume prevăzută la art. 37 lit. d) din Legea cu privire la avocatură și art.42 lit. d) din Statutul profesiei de avocat. Consiliul Uniunii Avocaților nu a avut competență de a stabili cuantumul taxei pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat și prin urmare încasarea acestei taxe este neîntemeiată și neconformă cadrului legal.

La 10 august 2018 Oleg Afanasii a declarat recurs împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a cerințelor sale.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a ignorat argumentele sale, luând în considerare doar argumentele reprezentantului pârâtului. Instanța a interpretat eronat legea.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 08 mai 2018, iar Oleg Afanasii a declarat recurs la 10 august 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată părților la data de 14 iunie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.156), iar recurentul a recepționat-o la 14 iunie 2018, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.159). Astfel, recursul declarat la 10 august 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Oleg Afanasii, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Oleg Afanasii, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă

faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Oleg Afanasii.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Oleg Afanasii împotriva deciziei din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru